

*Наталя Гавриш
Олена Ліннік*

Філософія для дітей

*Цікаві уроки для
молодших школярів*

Наталя Гавриш, Олена Ліннік

ФІЛОСОФІЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Цікаві уроки для молодших школярів

Методичний посібник

Київ 2014

УДК 373.3.016:1(072)

ББК 74.268.7я7

Г12

Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України

(Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України від 30.05.2014 року №14.1/12-Г-790).

Рецензенти:

Швирка Вікторія Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Бєсєнька Ганна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, професор, заступник з наукової роботи Інституту педагогіки і психології Київського державного педагогічного університету імені Б. Грінченка.

Дронова Ольга Олегівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної педагогіки Слов'янського державного педагогічного університету.

Гавриш Н.В.

Г12 **Філософія для дітей. Цікаві уроки для молодших школярів** : методичний посібник / Н.В. Гавриш, О.О. Ліннік. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2014. – 232 с.

ISBN 978-966-194-193-8

Посібник „Філософія для дітей” містить програму навчально-розвивального інтегрованого курсу для учнів початкової школи, методичні рекомендації щодо роботи за відповідною програмою з дітьми молодшого шкільного віку та дидактичні матеріали, що дадуть змогу педагогам і батькам самостійно конструювати цікаві уроки філософії для дітей.

Посібник складається з двох частин: теоретичної (в ній викладені основні науково-теоретичні позиції побудови курсу дитячої філософії та рекомендації щодо організації навчально-розвивальної роботи в освітньому процесі початкової школи) та практичної, що становить по суті методичний конструктор з текстами, описами ігор, вправ, запитань для опрацювання кожної з тем програм для початкової школи, які подано на початку розділу.

Рекомендовано для учителів початкових класів, вихователів дошкільних закладів, гувернерів, батьків, які націлені на гармонійний та повноцінний розвиток розуму й моральності дітей, формування в них цілісної картини світу.

ISBN 978-966-194-193-8

УДК 373.3.016:1(072)

ББК 74.268.7я7

© Гавриш Н.В., Ліннік О.О., 2014

© Видавничий Дім „Слово”, 2014

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ПРОГРАМА ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ „Філософія для дітей” для 1–4 класів загальноосвітніх на- вчальних закладів	8
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ КУРСУ „Філосо- фія для дітей”	35
1.1. Психологічні закономірності засвоєння філософських понять дітьми молодшого шкільного віку.....	36
1.2. Принципи побудови уроків з філософії.....	38
1.3. Методи формування первинних філософських понять у дітей.....	42
1.4. Вимоги до організації уроків з філософії.....	58
1.5. Проведення філософських уроків.....	61
МЕТОДИЧНИЙ КОНСТРУКТОР ДЛЯ РОЗРОБКИ УРОКІВ ІЗ ФІЛОСОФІЇ	65
Цикл „Закони пізнання”.....	65
Цикл „Закони внутрішнього світу”.....	107
Цикл „Закони взаємин”.....	132
Цикл „Закони буття”.....	179
ДОДАТКИ	213
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	221